

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas avalik pöördumine Eesti Vabariigi Haridus- ja teadusministeeriumile.

Kanadas ja mujal välismaal elavad Eesti pered on üle aastakümnete õpetanud oma lastele eesti keelt inglise ja muukeelsetes ühiskondades ja kasvatanud armastust ning lugupidavust Eesti riigi, kultuuri ja ajaloo vastu. Kuna Eesti Vabariigi Haridus- ja teadusministeeriumi uue Lasteaia Riikliku Õppekava koostajad soovivad arvamusi tööversiooni kohta, saadame omaltpoolt tagasisidet järgneva punkti kohta mis puudutab sügavalt Kanadas ja mujal välismaal elavaid eesti peresid.

Muret tekitav on lugeda, et "*Kaks- ja mitmekeelsed perekonnad on lapse kõne arengu poolest ülemaailmne probleem. Koormus ajule on suurem ja sellised lapsed hakkavad hiljem rääkima. Niisugune kõnekeskkond sobib terveile ja tugeva närvisüsteemiga lastele.*" (lehekülg 40)

Teaduslikud uuringud kinnitavad, et eelnev ei vasta tõele. On ammu selgeks saanud, et teise keele omandamine teostub efektiivsemalt just noore lapse aastates. Lapsed, kes kogevad kaks keelt sünnist saadik või väga noorelt on tavaliselt täielikult kodus mõlemas keeles. Täiskasvanutel on tüüpiliselt raskem õppida teist keelt ja harva saavutavad emakeele taseme uues keeles.

Kanadas on kaks-/mitmekeelsus loomulik. Mitmetes Ontario koolides on kodukeeleks üle 50 erineva keele. Mitmed lapsed valdavad 3 kuni 4 keelt enne kui nad Kanada koolis alustavad inglise või prantsuse keele õpet. Paljud Ontarios elavad Eesti pered valivad oma lastele prantsuse keelekümbeluse koolid või programmid juba lasteaias, et lastel oleks võimalik õppida vähemalt kolme keelt.

Ontario on tõusnud maailmas esile algaastate hariduse ja teeninduste kavade kujundamisel ajast kui provints seadis sisse täis päevaseid lasteaedu 2013.a. "Intensiivne õppimine ja arendamine toimub laste algaastatel, kui aju lühiajaga läbib tohutult suuri muudatusi. Lapse esimesel aastal aju struktuur formeerub hämmastava kiirusega. (Ontario Policy Early Years Framework 2013)

Uurimused on näidanud, et lapsed, kes valdavad teist keelt varakult esitavad kognitiivseid eeliseid nagu parem probleemilahendamise oskus ja loovuse koostoime ning paremad saavutused teistes ainetes. Lapsed saavad lisakasu kõrgemates eksamite tulemustes, paremaid ja edasijõudlikumaid oskusi lugemises, tõhusamat enesekindlust ning tugevama enesetunde oma saavutustest, laiema võimalused elukutse valikutes, parema emakeele omandamise koos rikkama sõnavaraga, laiema maailmavaate ning kultuuriliste sidemete arendamine. Lisaks sellele, kakskeelsus ning multikultuursus tugevdavad aju efektiivsust.

(Bialystok E. Second-Language Acquisition and Bilingualism at an Early Age and the Impact on Early Cognitive Development, Cumming-Potvin, Renshaw, & van Kraayenoord, 2003; Garcia, 2001; Hakuta, 1987)

Arvestades teaduslikke uuringuid ja pikaajalisi kogemusi Kanada kooli süsteemidega, jääb arusaamatuks Haridus- ja teadusministeeriumi suhtumine kaks-/mitmekeelsesse haridusse. Kuna tegemist on uue õppekava tööversiooniga loodame, et lõppkavand võtab arvesse kaasaegsemaid standardeid ja arengusuundi.

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas haridustoimkonna nimel,
Reet Marten Sehr
Faculty Advisor, Ontario Institute for Studies in Education, University of Toronto